



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-12-17

Nr. (12)-D8-3797

DĖL ŽELDYNŲ ĮSTATYMO IR APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Aplinkos ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AAĮ projektas), patikslintą pagal 2019-12-10 Vyriausybės tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktą Finansų ministerijos atstovo pastabą (patikslintas Aiškinamojo rašto 12 punktas).

Projekto rengimą paskatinusios priežastys – šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (toliau – Įstatymas) reguliavimo sritis ir apimtis nebeatitinka šių dienų visuomenės poreikių ir teisės aktams keliamų kokybės reikalavimų dėl jų aiškumo ir suderinamumo su kitais to paties lygmens teisės aktais. Per paskutinius 10 metų pastebimai išaugo visuomenės aktyvumas ir noras būti informuotai ir dalyvauti priimant sprendimus dėl želdynų kūrimo bei želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo, nuolat iškylantys konfliktai tarp valstybės ir savivaldybių institucijų ir visuomenės dėl netinkamo želdinių ir želdynų tvarkymo sąlygoja poreikį aiškiai reglamentuoti želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo klausimus, nustatyti kvalifikacinius reikalavimus želdynus projektuojantiems, želdynus ir želdinius prižiūrintiems ir tvarkantiems asmenims, kurie užtikrintų profesionalų šių darbų atlikimą. Taip pat įstatymo nuostatos nesuderintos su per paskutinius keletą metų pakeistų žemės naudojimą, teritorijų planavimą ir statybos teisinius santykius reguliuojančių įstatymų nuostatomis.

Projekto tikslas – nustatyti aiškesnį želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo teisinį reguliavimą, išplėsti visuomenės galimybes dalyvauti priimant sprendimus dėl želdynų kūrimo bei būti informuotai apie numatomus želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus, įtvirtinti profesinės kvalifikacijos reikalavimus želdynų projektavimo bei želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus atliekantiems asmenims bei suderinti Įstatymo nuostatas su miškų ir žemės naudojimą, teritorijų planavimą ir statybos santykius reguliuojančiais įstatymais.

Siekiant siūlomą teisinį reguliavimą suderinti su Žemės įstatymo ir Žemės mokesčio įstatymo nuostatomis dėl apleistų žemės ūkio naudmenų, Projekto 1 straipsnio 2 dalyje numatyta jo netaikyti apleistiems žemės ūkio naudmenų plotams, apaugusiems sumedėjusiais augalais, išskyrus juose augančius saugomus ir saugotinus želdinius, o derinant Projektą su Miškų įstatymu – netaikyti jo miško žemėje augantiems medžiams ir krūmams.

Projekto 14 straipsnyje numatytas želdynų ir želdinių inventorizavimas visuose želdynuose ir želdiniuose nepaisant žemės nuosavybės formos nėra nauja teisinio reguliavimo sritis; ji buvo nustatyta Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje. Priėmus Įstatymą ir priskyrus savivaldybėms naujas želdynų ir želdinių inventorizavimo funkcijas, Aplinkos ministerija nuo 2010 m. skyrė joms lėšas pirminei želdynų ir želdinių inventorizacijai atlikti. Dalis savivaldybių pasinaudojo skiriamomis lėšomis ir inventorizavo savo teritorijoje augančius želdinius, kitomis skirtomis valstybės biudžeto lėšomis nepasinaudojo, tačiau želdinių inventorizavimą vykdė iš savivaldybių biudžetų lėšų. 2018

metais atlikus savivaldybių apklausą paaiškėjo, kad tik 2 savivaldybėse iš 51, atsakiusiose į anketos klausimus, želdynų ir želdinių inventORIZAVIMAS nevykdytas. Daugelyje savivaldybių inventORIZuoti miestų ir miestelių teritorijose valstybinėje ir savivaldybėms priskirtoje žemėje esantys želdiniai (atskirieji želdynai, gatvių, daugiabučių namų kiemų želdiniai), kai kuriose savivaldybėse – kapinėse ir privačioje žemėje augantys želdiniai.

Aplinkos ministerija laikosi pozicijos, kad želdynų ir želdinių inventORIZavimo teisinis reguliavimas nesikeičia, išsiaiškinta, kad lėšas želdynų ir želdinių inventORIZAVIMUI savivaldybės periodiškai planuoja savo biudžetuose (dažniausiai Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje), todėl papildomų valstybės biudžeto lėšų šiai priemonei nenumatoma. Projekto aiškinamojo rašto 12 punktą papildytas atsižvelgiant į 2019-12-10 Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime Finansų ministerijos atstovo pateiktą pastabą dėl lėšų želdynų ir želdinių inventORIZAVIMUI atlikti planavimo ir naudojimo savivaldybėse. Projekte, skirtingai nei Įstatyme, įteisinus 2 želdynų ir želdinių inventORIZavimo detalumo lygius – surinkti apie želdynus ir želdinius tik pagrindinius duomenis arba surinkti išsamius duomenis apie želdynus ir želdinius – būtų sutaupyta dalis savivaldybių biudžetų lėšų ar lėšų, gautų kaip želdinių atkuriamosios vertės kompensacija, ir būtų galima jas panaudoti kitoms želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo reikmėms.

AAĮ projektas parengtas siekiant Aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 7 dalies 7 punktą suderinti su įstatymo projekto 5 straipsnyje savivaldybių institucijoms priskirta kompetencija želdynų ir želdinių valdymo srityje. Darbo tvarka jis buvo pateiktas derinti Vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai. Vidaus reikalų ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo, Lietuvos savivaldybių asociacija atsakymo nepateikė.

Įstatymų projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Įstatymų projektų nuostatos neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Projekte naudojamos pagrindinės sąvokos apsvaistytos Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje.

Įstatymų projektus parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų politikos grupės vyriausioji specialistė Orinta Kazėnienė, tel. 8 695 74638, el.p. orinta.kazeniene@am.lt (Gamtos apsaugos ir miškų politikos grupės vyriausiasis patarėjas Algirdas Klimavičius, tel. 8 686 17295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 18 lapų.
2. Aiškinamasis raštas, 12 lapų.
3. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Aplinkos apsaugos įstatymo NR. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
5. Aplinkos apsaugos įstatymo NR. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
7. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 5 lapai.
8. Derinimo pažyma, 9 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

Orinta Kazėnienė, tel. 8 695 74638, el. p. orinta.kazeniene@am.lt